Νεαρά, οξυδερκής, φιλεύσπλαχνη και πολύ αγαπημένο μου πρόσωπο, έριξε την ιδέα στο εργασιακό της περιβάλλον, το οποίο αριθμεί περί τα 42 άτομα, να φέρει ο καθένας ότι μπορεί και ακολούθως αυτά που θα συγκεντρώ νονταν να οδηγηθούν στην πρεσβεία της Γειτονος για την ανακούφιση των σφοδρά δοκιμαζομένων κατοίκων των πληγεισώ ν περιοχώ ν.Όλοι τους ανταποκρίθηκαν, φέρνοντας τρόφιμα, ρούχα, κουβέρτες, πάνες για μωρά και φαρμακευτικό υλικό. Με τα βίας χώ ρεσαν στο αυτοκίνητο που μια εργαζόμενη ανέλαβε να τα παραδώ σει στην πρεσβεία. Περιέργως δεν έγινε δεκτός ο ρουχισμός, με την αιτιολογία ότι μόνον καινούργια ενδύματα γίνονται δεκτά. Είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι ένα τουλάχιστον μεγάλο τμήμα του ρουχισμού μπορεί να μην ήταν αφόρετο, αλλά βρισκόταν σε άριστη κατάσταση και ταυτόχρονα ήταν πεντακάθαρο.

Μπορώ να καταλάβω ότι οι υπάλληλοι της πρεσβείας όφειλαν να υπακούσουν σε κάποιο πρωτόκολλο, αλλά οι χιλιάδες επιζήσαντες, άστεγοι πια, σε έναν τόπο με τις υποδομές ουσιαστικά κατεστραμμένες, μέσα στη βαρυχειμωνιά και με τον πόνο της απώλειας των αγαπημένων τους δεν θα είχαν πρόβλημα να φορέσουν ένα ζεστό μεταχειρισμένο πανωφόρι. Έχει ενδιαφέρον το τι κόμισε ο φονικός Εγκέλαδος. Όσο μπορούμε, βέβαια, να εμπιστευθούμε τα ημεδαπά μέσα ενημέρωσης, ειδικά τούτη την εποχή που στροβιλίζονται στους προεκλογικούς ρυθμούς, μιας αναμέτρησης βουτηγμένης στην πόλωση και στα συμφέροντα.

Και πολύ καλά έκαμε ο Έλλην ΥπΕξ που επισκέφτηκε τους τόπους της καταστροφής. Οι

μνήμες του Πόντου και της Σμύρνης, του πογκρόμ της Πόλης, της απόβασης και κατάληψης τμήματος της Κύπρου, οτιδήποτε άλλο χωρίζει τους δυο λαούς τους τελευταίους έξι αιώνες, όλα εκείνα τα γεγονότα που έχουν σφραγιστεί με αίμα και μοιραία με μίσος, δεν κινδυνεύουν να σβήσουν, τώρα που τείνουμε χέρι βοηθείας.

Φτωχοί άνθρωποι είναι, θύματα μιας φοβερής φυσικής καταστροφής, επιπροσθέτως όμηροι κρατικής παραπληροφόρησης, υπό ένα ασφυκτικό σύστημα εξουσίας. Αυτούς βοηθούμε. Δεν πρέπει να υπάρχει, βέβαια, αισιοδοξία ότι ως δια μαγείας η θανάσιμη επέμβαση του Εγκέλαδου θα λύσει διαμάχες, προβλήματα δεκαετιών. Διότι άλλο πράγμα η πολιτική, ο πολιτικός καιροσκοπισμός, η τρέλα της εξουσίας και άλλο ο ανθρωπισμός. Τα χωρίζει κάτι πολύ μεγαλύτερο και βαθύτερο από το αρχιπέλαγος και τις ματωμένες ακτές του.

Μιλώντας για επικαιρότητα άκουσα στο «πρώτο» και στην εκπομπή από τις 4 στις 5, τον Γιάννη Πετρίδη που είχε μια κουβέντα με τον Παύλο Παυλίδη σχετικά με την τελευταία του δουλειά, όπου όπως γράφτηκε στα μέσα*: «δίνει νέα πνοή σε 16 από τα σημαντικότερα έργα του Γιάννη Μαρκόπουλου και τα τοποθετεί σε ένα σύγχρονο ηχητικό περιβάλλον, εμπλουτισμένα με ηλεκτρικούς και συνθ ήχους, λούπες και πολυφωνίες, φροντίζοντας να μην απομακρυνθούν από τη βαθιά ουσία τους».*

Η κουβέντα έγινε υπό πίεση χρόνου, ο παραγωγός προσπάθησε να την επιταχύνει ώστε να παίξει περισσότερα κομμάτια, ο μουσικός ήταν σε πιο αργό, προσεκτικό τέμπο και κλείνοντας καθώς η ώρα πήγαινε πέντε, έπαιξε το «Μαλαματένια λόγια». Για κάποιον που το πρωτάκουσε στα 17 του πάνω στα τελειώματα της χούντας από το άλμπουμ «Θητεία» ήταν ένα σοκ. Με τον Ελευθερίου στα πιο ποιητικά επαναστατικά του και την τριπλέτα Γαργανουράκη, Τσανακλίδου, Χαλκιά, τότε, ήταν σαν παράγγελμα για την τελική έφοδο με στόχο την ανάσα της Ελευθερίας. Έβγαζε ένα απύθμενο συναίσθημα, συνδεόταν με το πολύπαθο παρελθόν και παρά το στενάχωρο περιεχόμενό του γεννούσε ελπίδα. Ήταν και εκείνες οι τρεις φωνές που το έκαναν ακλόνητο. Και έτσι παραμένει έως σήμερα.

Η νέα ενορχήστρωση, ερμηνεία δεν έχει τίποτα κοινό. Τίποτα. Είναι ένα άλλο κομμάτι. Και αυτό δεν είναι κριτική στο δημιουργό, ο οποίος είχε τόσο την άδεια όσο και την εμπιστοσύνη του Μαρκόπουλου να κινηθεί όπως ένιωθε.

Τις πρώτες στιγμές αμηχανίας και του «*είναι δυνατόν*;» διαδέχτηκε μια ήρεμη αποδοχή που την γλύκανε ακόμα περισσότερο μια ατάκα του Πετρίδη, ο οποίος μετέφερε ένα τμήμα μιας τετράωρης συνέντευξης που είχε κάνει με τον Θεοδωράκη (τον Μίκη). Τον είχε ρωτήσει αν

ενοχλείται από τις τόσες και τόσες διαφορετικές ερμηνείες πάνω σε κομμάτια που είχαν αποδώσει φωνές όπως εκείνη του Μπιθικώτση ή του Καζαντζίδη. Η απάντηση του συνθέτη ήταν, πως αυτός παρέμενε ο μόνος τρόπος για να συνεχίσουν να υπάρχουν, να ακούγονται, να περνούν τα κομμάτια από γενιά σε γενιά.

Τόσο απλό, τόσο σοφό. Αν βάλεις σήμερα έναν 17χρονο να ακούσει τα «Μαλαματένια λόγια» στην εκτέλεση του ΄74, πιθανότατα έχει φύγει πριν το πρώτο ρεφρέν. Αν όμως το ακούσει από τον Παυλίδη έχει πολλαπλάσιες πιθανότητες να τον κρατήσει, να τον γοητεύσει.

Μην λησμονούμε το σήμερα. Σήμερα που ο τενίστας αντιπρόεδρος της κυβέρνησης κόβει στα μέσα του Φλεβάρη την πρωτοχρονιάτικη πίτα του σε εμπορικό κέντρο, προλογίζεται από τηλεοπτικό σχολιαστή, εναγκαλίζεται με οπαδούς και ασπάζεται επιτυχημένο ερμηνευτή του καψουροπόπ ρεπερτορίου.

Κάτι παρόμοιο δεν θα μπορούσε να είχε συμβεί με τις αντίστοιχες προσωπικότητες της εποχής που πρωτακούστηκαν τα «Μαλαματένια λόγια». Και δεν συνέβη. Τότε που μια μέρα σαν σήμερα, η 14η Φεβρουαρίου, δεν αντιστοιχούσε σε κάποια εορτή, καύσιμο της αγοράς.